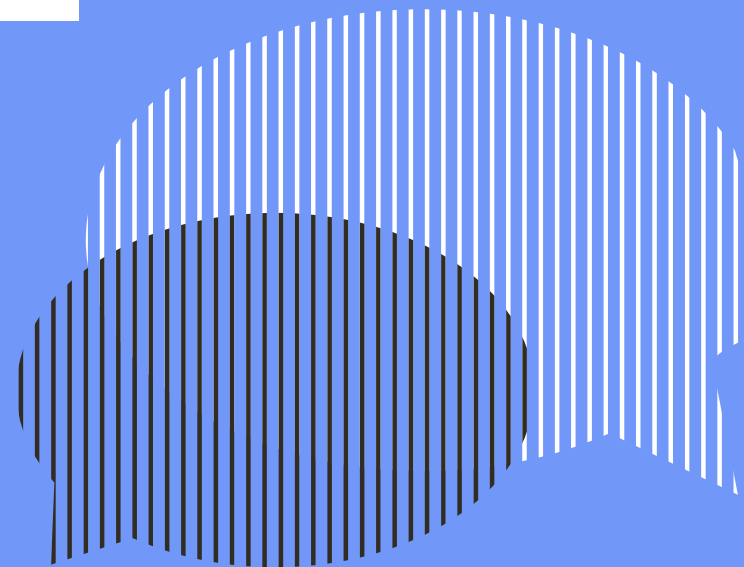

TALIS 2024

Tarptautinis mokymo ir mokymosi tyrimas

**Konferencija TALIS 2024 tyrime dalyvavusių mokyklų mokytojams
„TALIS: Išgirstas mokytojų balsas. Kas toliau?“
2026 m. spalio 1 d.**

Eglė Melnikė, Nacionalinės švietimo agentūros Pasiekimų tyrimų skyriaus vedėja,
TALIS 2024 tyrimo Nacionalinė koordinatorė

Apie EBPO TALIS tyrimą trumpai

(angl. *Teaching and Learning International Survey*)

TALIS tyrimą vykdo tarptautinė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO, angl. *Organisation for Economic Co-operation and Development*, OECD)

TALIS yra didžiausias **tarptautinis mokytojų ir mokyklų vadovų tyrimas**. Atkreipdamas dėmesį į mokytojų ir mokyklų vadovų **nuomonę**, TALIS padeda politikos formuotojams priimti pagrįstus sprendimus dėl ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos gerinimo.

Jau įvyko 4 tyrimo ciklai:

2008: 24 šalys ir regionai

2013: 38 šalys ir regionai

2018: 48 šalys ir regionai

2024: 55 šalys ir regionai

TALIS moduliai:

Mokytojai, dirbantys pradinio ugdymo pakopoje (ISCED 1)

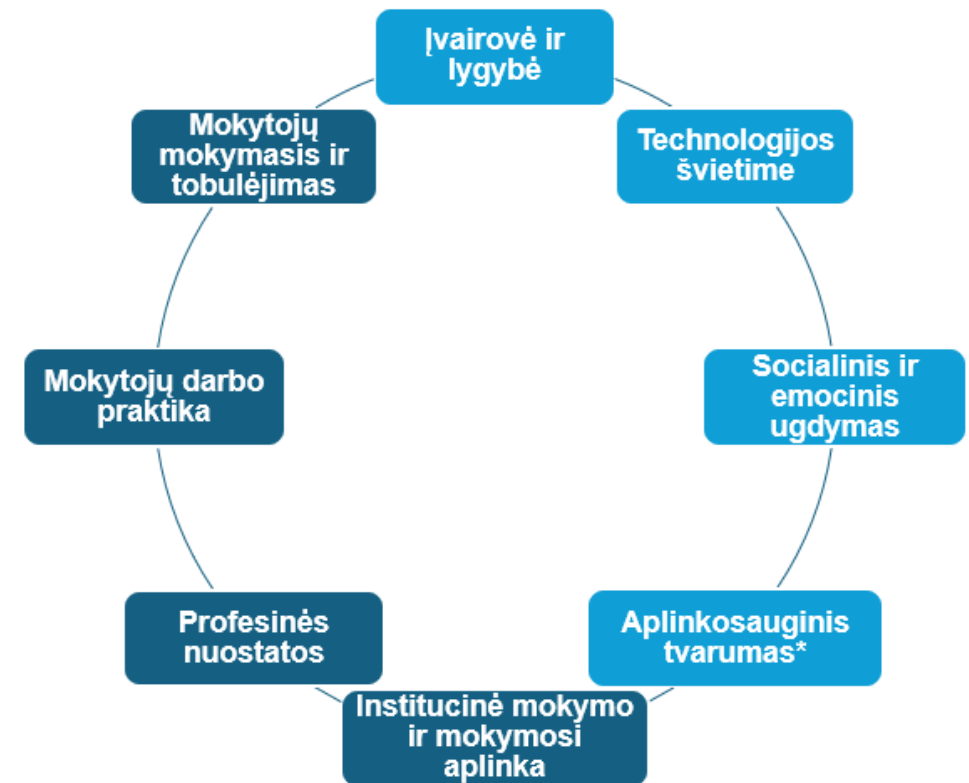
Mokytojai, dirbantys pagrindinio ugdymo pakopoje (ISCED 2)

Mokytojai, dirbantys vidurinio ugdymo pakopoje (ISCED 3)

Mokytojų žinių tyrimas (angl. *Teacher Knowledge Survey*)

Ką tiria TALIS? TALIS 2024

- **Tyrimo tikslas** – surinkti, analizuoti bei apibendrinti tarptautiniu mastu palyginamą informaciją apie mokytojus ir mokyklas, mokytojų darbo ypatumus ir pasitenkinimą darbu, ugdymo aplinką, lyderystės mokyklose aspektus, mokytojų darbo vertinimą bei jiems teikiamą grįžtamąjį ryšį, mokytojų ir mokyklų vadovų požiūrį į svarbius šiandieniam ugdymui tenkančius iššūkius.
- TALIS 2024 cikle orientuojamasi į keturias **šiuolaikines problemines sritis**, su kuriomis susiduria švietimo sistemos ir keturias **bendresnio pobūdžio sritis**, susijusias su mokymu ir mokymusi.
- Tarptautinė TALIS populiacija – mokytojai ir mokyklų, kuriose dirba šie mokytojai, vadovai. Pagrindinė tyrimo populiacija – **mokytojai, dirbantys pagrindinio ugdymo pakopoje** (antrasis švietimo lygmuo pagal Tarptautinę standartizuotą švietimo klasifikaciją, ISCED 2) ir **mokyklų vadovai**.

TALIS 2024 dalyviai

Iš viso:

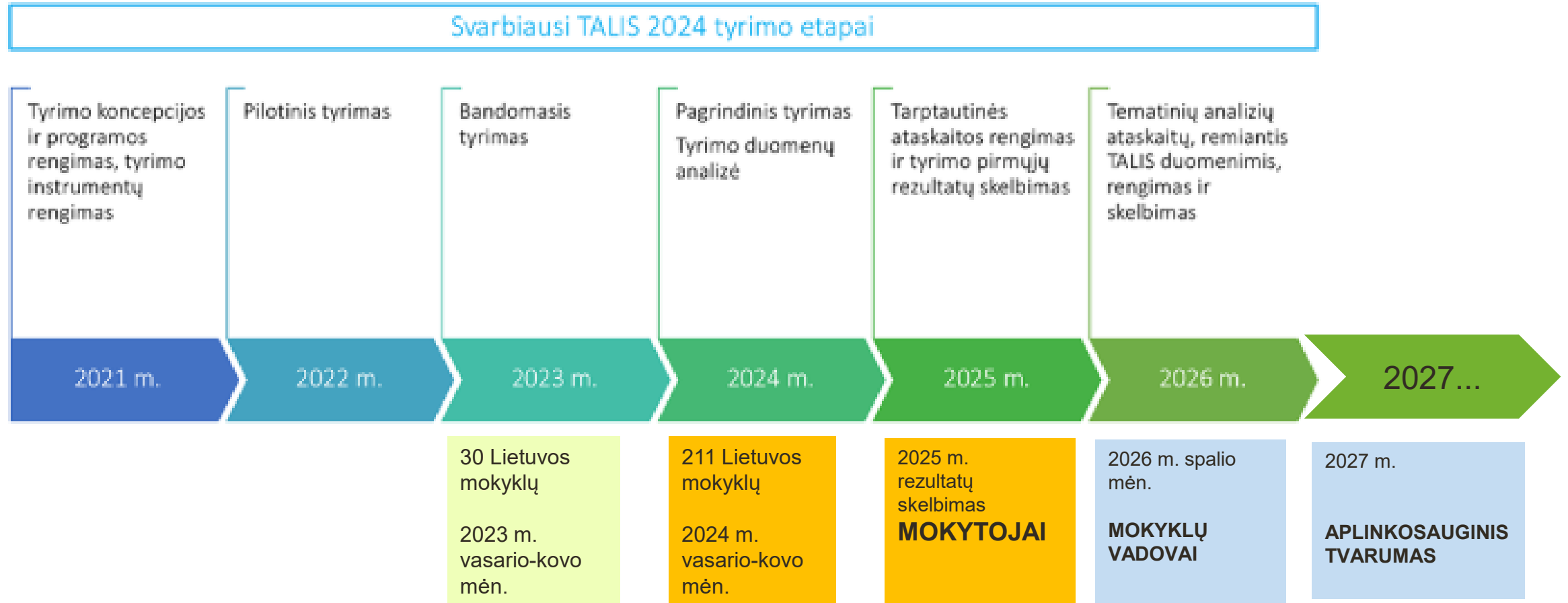
Lietuvoje:

EBPO šalys (ir šalių regionai)				
Airija	Danija	Jungtinės Amerikos Valstijos (JAV)	Naujoji Zelandija	Slovėnija
Alberta (Kanada)	Estija	Kolumbija	Nyderlandai	Suomija
Australija	Islandija	Kosta Rika	Norvegija	Švedija
Austrija	Ispanija	Latvija	Pietų Korėja	Turkija
Belgija (flamandų bendruomenė ir prancūzų bendruomenė)	Italija	Lenkija	Portugalija	Vengrija
Čekija	Izraelis	Lietuva	Prancūzija	
Čilė	Japonija	Meksika	Slovakija	
EBPO šalys partnerės (ir šalių regionai)				
Albanija	Jungtiniai Arabų Emyratai	Kroatija	Saudų Arabija	Uzbekija
Azerbaidžanas	Juodkalnija	Malta	Serbija	Vietnamas
Bahreinas	Kazachija	Marokas	Singapūras	
Brazilija	Kipras*	Pietų Afrikos Respublika	Šanchajus (Kinija)	
Bulgarija	Kosovas	Rumunija	Šiaurės Makedonija	

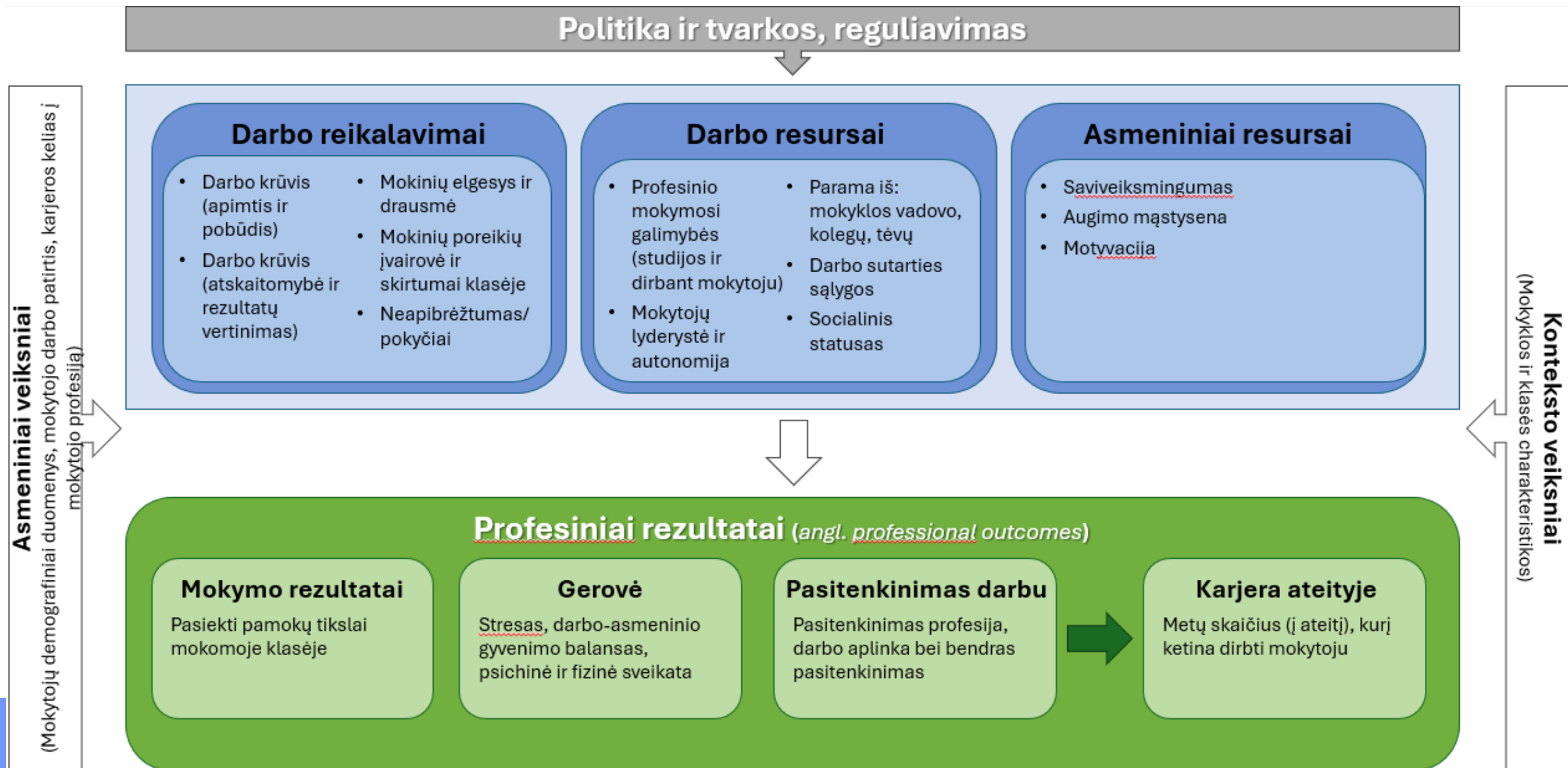
Pastaba. *Kipras TALIS tyrime tiesiogiai nedalyvavo – jų duomenis rinko ir tvarkė tik tarptautinis tyrimų konsorciumas.

TALIS 2024 tyrimas

TALIS 2024 rezultatų analizės konceptualus modelis tarptautinėje ataskaitoje

Job demands-resources (JD-R) model, OECD (2025), Results from TALIS 2024: The State of Teaching, TALIS, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/90df6235-en>.

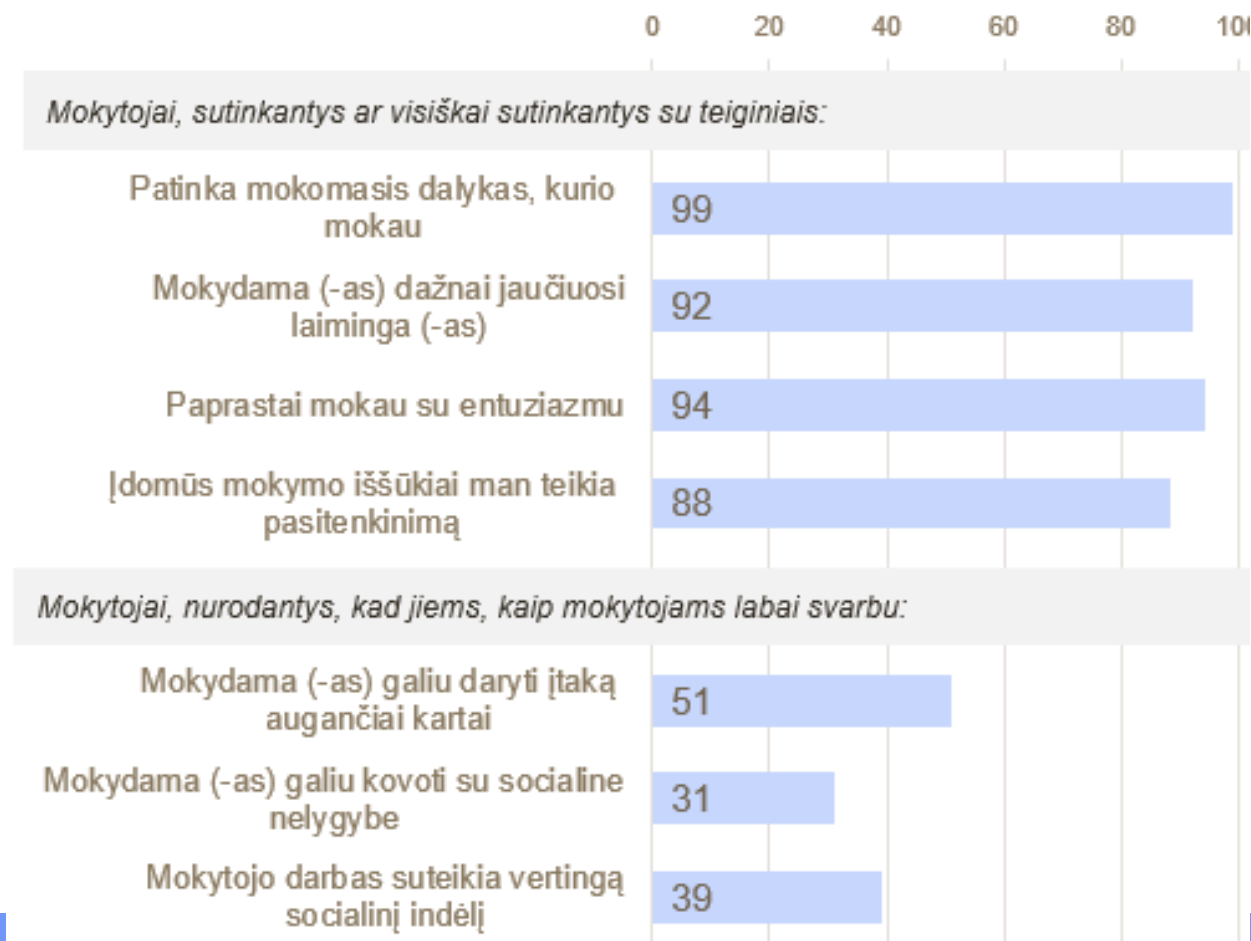

Mokytojų požiūris į mokytojo profesiją, motyvacija

Pasitenkinimas darbu

Pasitenkinimas profesija,
darbo aplinka bei bendras
pasitenkinimas

Malonumas mokant ir kuriama socialinė vertė

Mokytojų darbo sąlygos, pasitenkinimas darbu

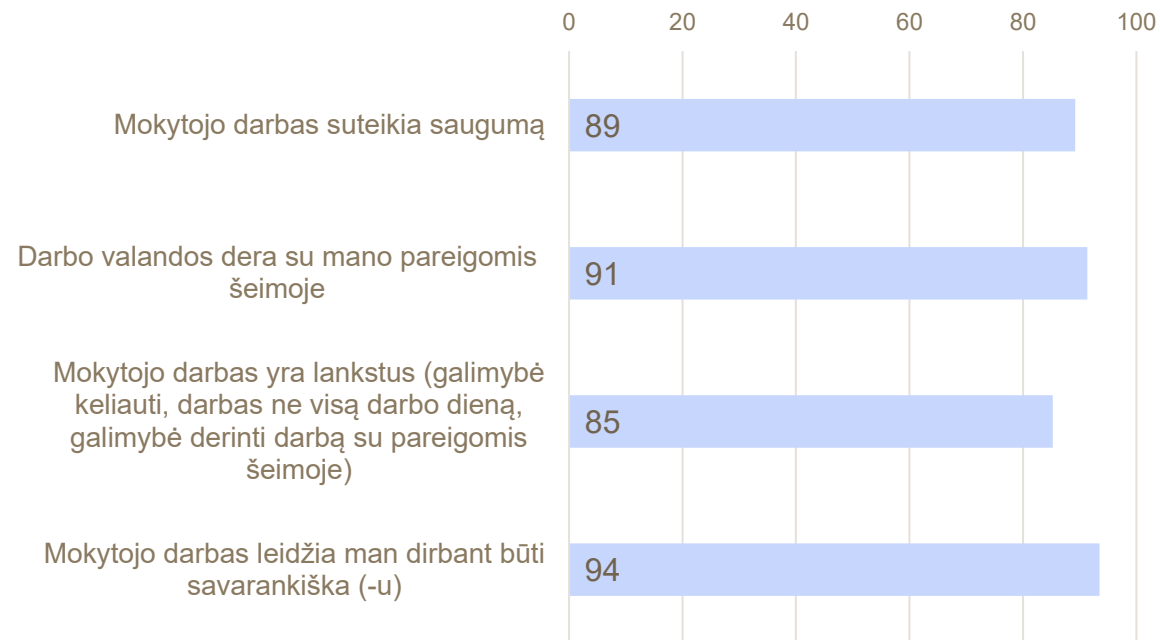
Pasitenkinimas darbu

Pasitenkinimas profesija, darbo aplinka bei bendras pasitenkinimas

Darbo resursai

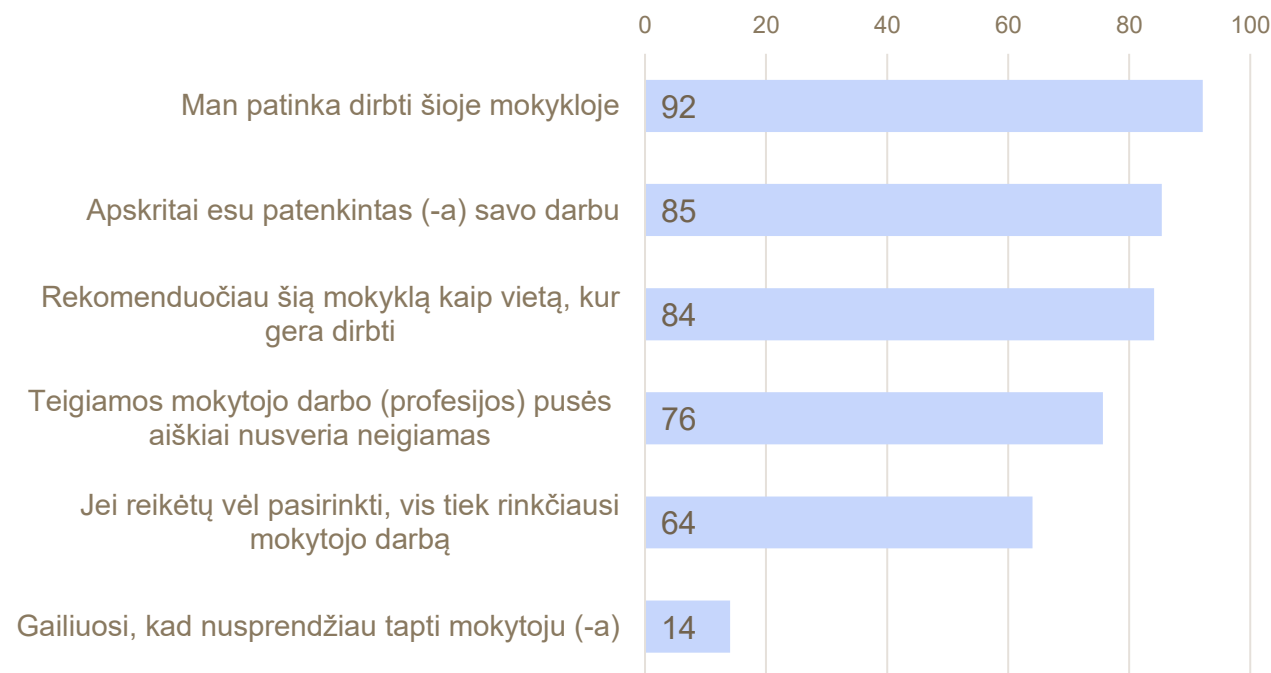
- Profesinio mokymosi galimybės (studijos ir dirbant mokytoju)
- Parama iš: mokyklos vadovo, kolegų, tėvų
- Mokytojų lyderystė ir autonomija
- Darbo sutarties sąlygos
- Socialinis statusas

Kiek Jums, kaip mokytojui (-ai), svarbūs toliau pateikti veiksniai?
Mokytojų atsakymai: ganėtinai svarbu ir labai svarbu

- **77 proc. mokytojų sutinka, kad yra patenkinti savo darbo sutarties sąlygomis** (išskyrus atlyginimą) (EBPO 68 proc.). Lyginant su 2018 m. skirtumo nėra.
- **Atlyginimas.** 28 proc. mokytojų „sutinka“ ar „visiškai sutinka“, kad yra patenkinti savo atlyginimu (EBPO 39 proc.). Lyginant su 2018 m., sutinkančiųjų dalis padidėjo: 2018 m. buvo 11 proc.

Mokytojai, sutinkantys su teiginiais apie savo darbą

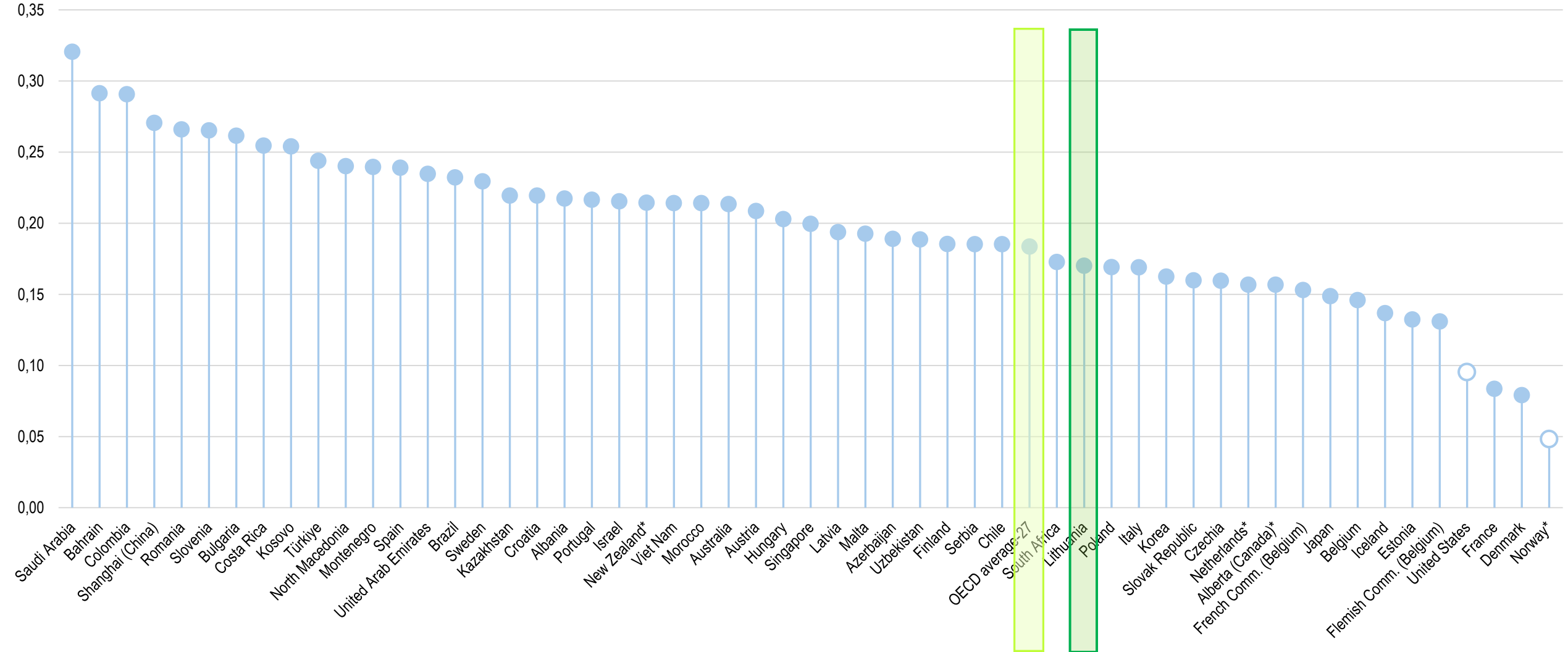

Profesija ir darbo aplinka. **85 proc. mokytojų apskritai yra patenkinti savo darbu** (EBPO 89 proc.), 2018 m. buvo 83 proc.

Mokytojų pasitenkinimas darbu didesnis – kai mokytojai gali savarankiškai priimanti sprendimus, susijusius su mokymu

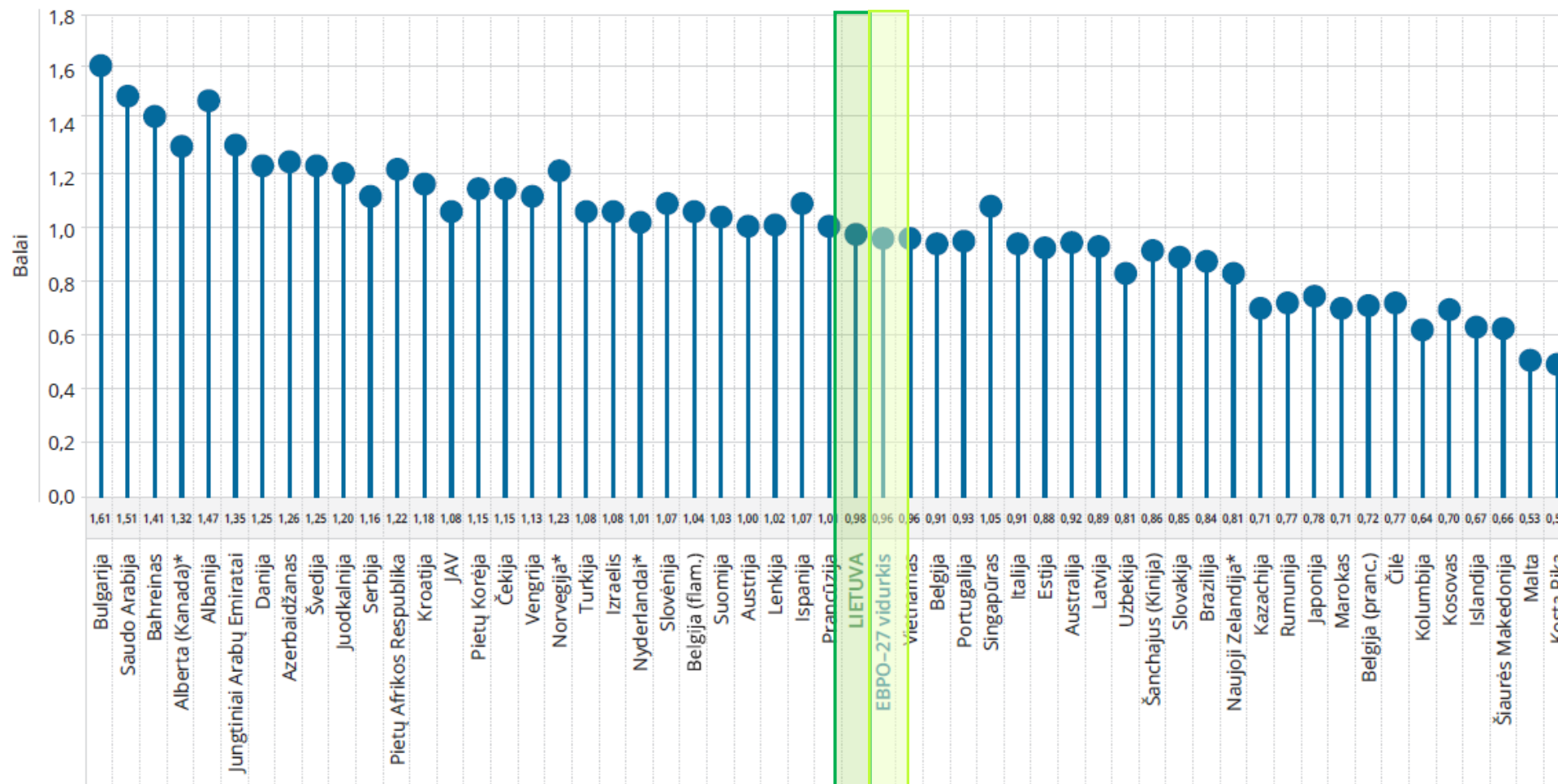
Mokytojų pasitenkinimo darbu ir savarankiškumo priimant sprendimus, susijusius su mokymu, ryšys

○● After accounting for teacher and school characteristics

Mokytojų pasitenkinimas darbu didesnis – kai darbuotojams sudaromos galimybės priimant sprendimus mokykloje

Mokytojų pasitenkinimo darbu skalės pokytis, susijęs su mokytojų pritarimu teiginiui, kad jų mokykla suteikia darbuotojams galimybę aktyviai dalyvauti priimant sprendimus

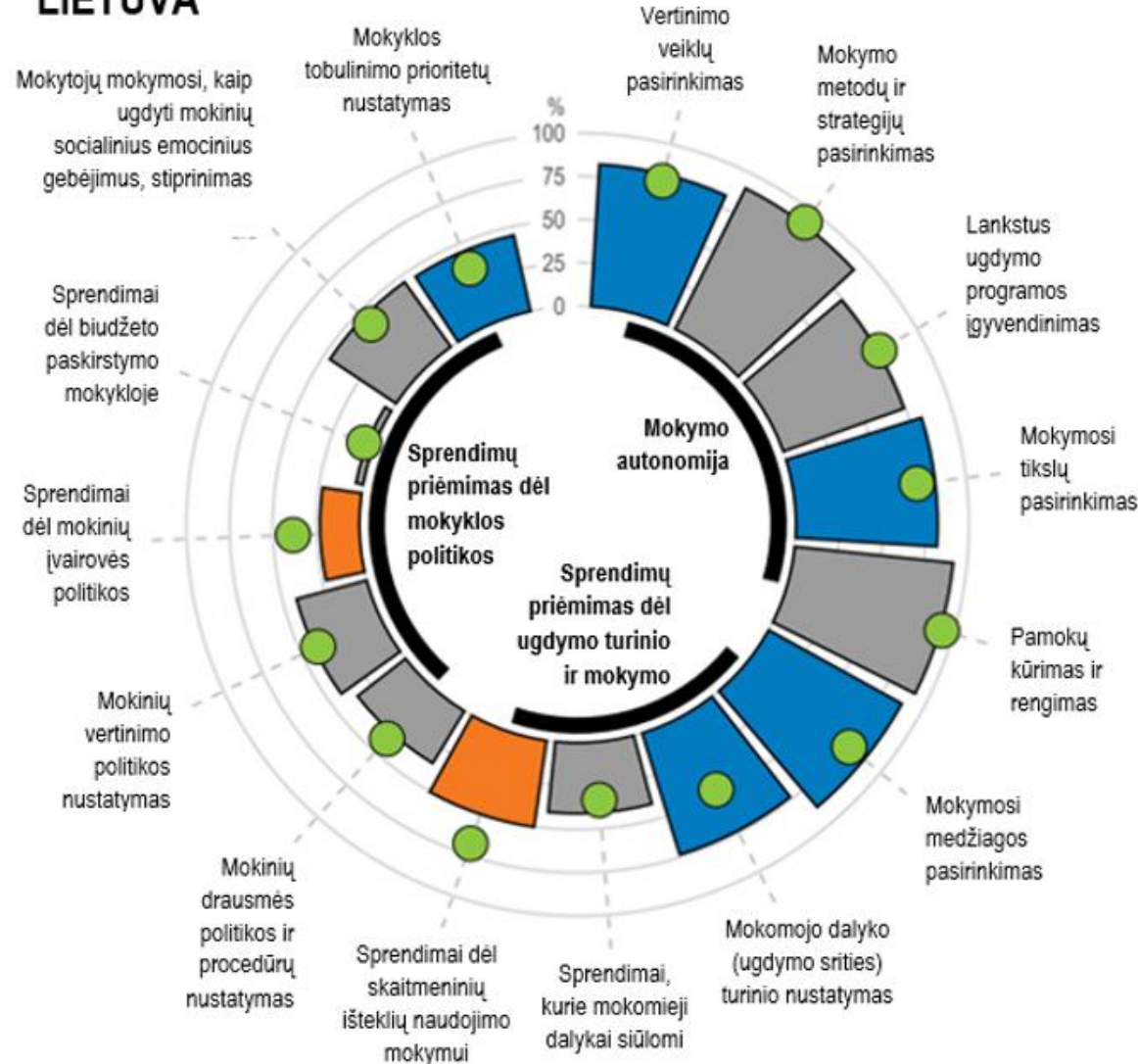
skalės taškai, atsižvelgus į mokytojo ir mokyklos charakteristikas

Mokytojų lyderystė ir galimybė priimti sprendimus (autonomija)

Darbo resursai

- Profesinio mokymosi galimybės (studijos ir dirbant mokytoju)
- Mokytojų lyderystė ir autonomija
- Parama iš: mokyklos vadovo, kolegų, tėvų
- Darbo sutarties sąlygos
- Socialinis statusas

LIETUVA

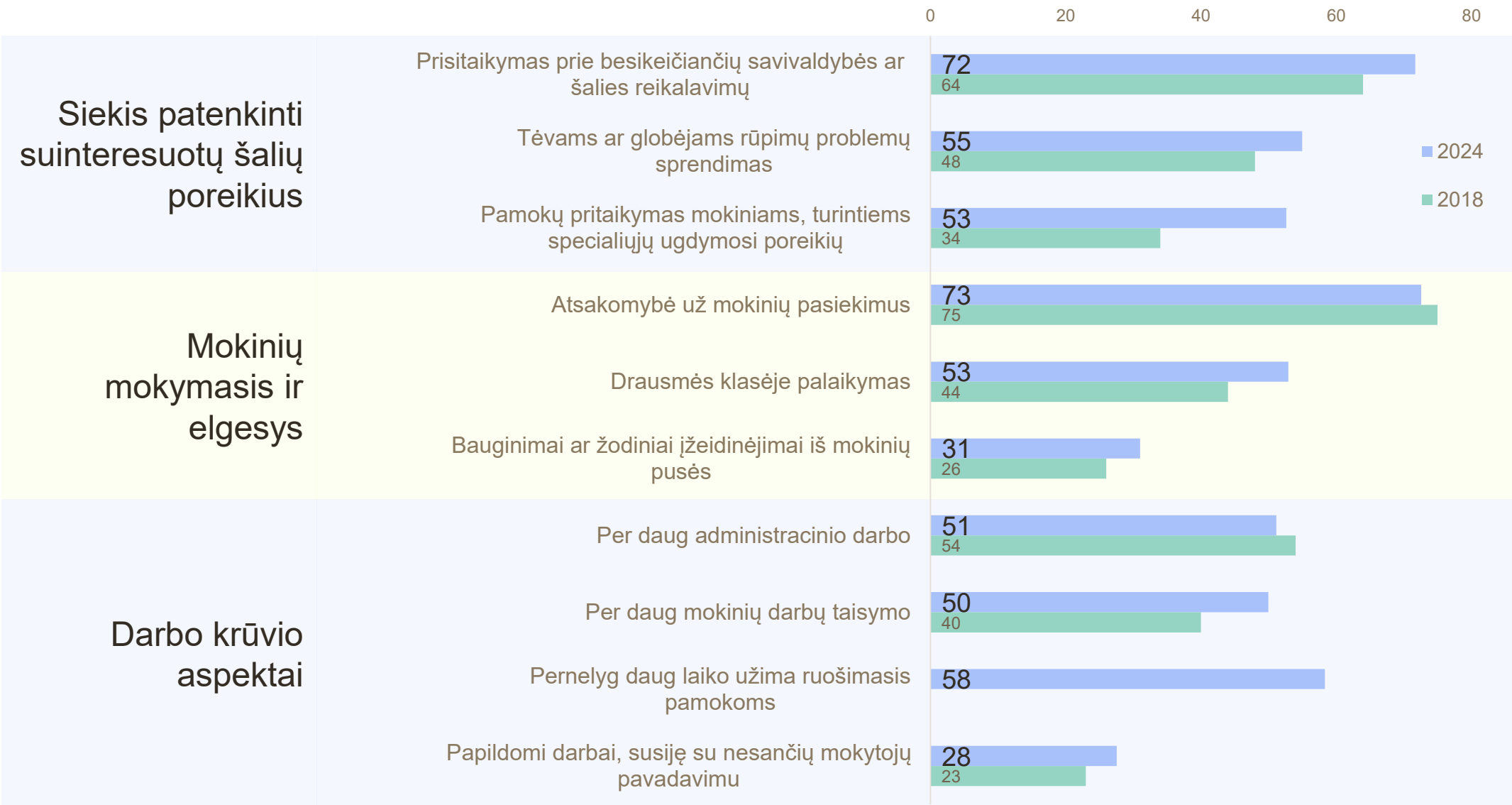

Mokytojų gerovė, streso šaltiniai

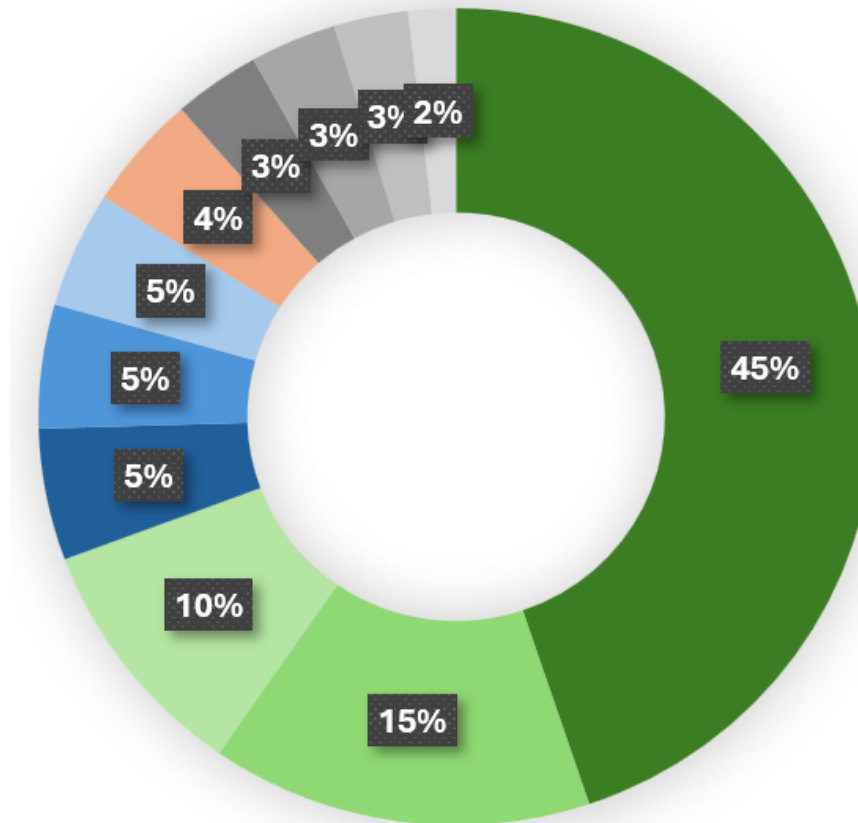
13 proc. mokytojų nurodė labai dažnai darbe patiriantys stresą (EBPO 19 proc.)

Gerovė

Stresas, darbo-asmeninio gyvenimo balansas, psichinė ir fizinė sveikata

Mokytojų darbo apimtis ir pobūdis

■ Mokymui

■ Individualiam pamokų planavimui ir rengimuisi pamokoms

■ Mokinių darbų vertinimui

■ Mokinių konsultavimui

■ Komandiniam darbui ir pokalbiams

■ Profesiniam mokymuisi

■ Bendro pobūdžio administraciniam darbui (

■ Kitai darbo veiklai

■ Bendravimui ir bendradarbiavimui su tėvais ar globėjais

■ Dalyvavimui užklausinėje veikloje

■ Dalyvavimui mokyklos valdyme

Darbo reikalavimai

- Darbo krūvis (apimtis ir pobūdis)
- Darbo krūvis (atskaitomybė ir rezultatų vertinimas)
- Mokinių elgesys ir drausmė
- Mokinių poreikių įvaldė ir skirtumai klasėje
- Neapibrėžtumas/pokyčiai

Mokymas šiandieniniame pasaulyje

Šiandienos mokykla darosi vis įvairesnė

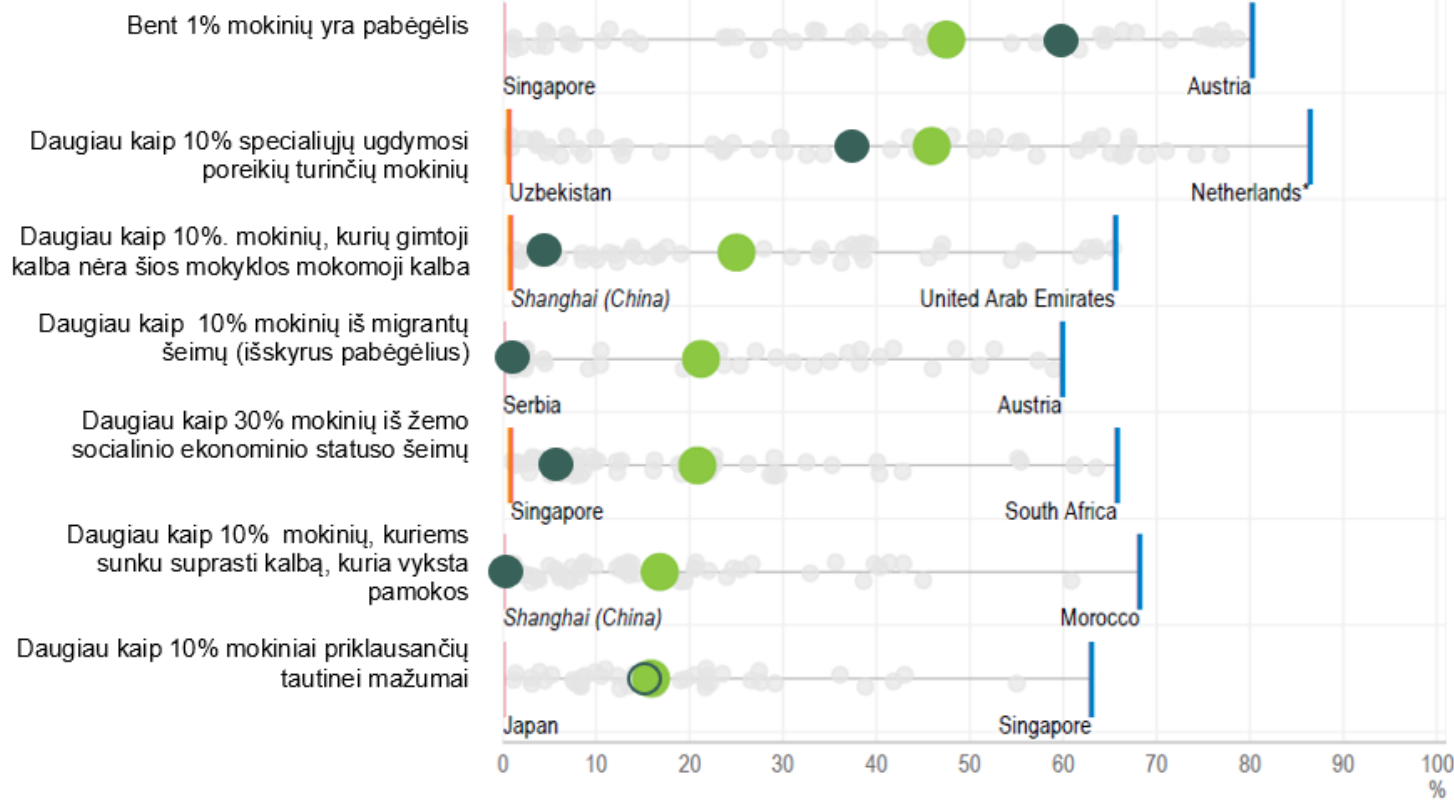
Darbo reikalavimai

- Darbo krūvis (apimtis ir pobūdis)
- Darbo krūvis (atskaitomybė ir rezultatų vertinimas)
- Mokinių elgesys ir drausmė
- Mokinių poreikių įvairovė ir skirtumai klasėje
- Neapibrėžtumas/pokyčiai

Lietuvoje mokytojų, dirbančių mokyklose, kuriose mokosi:

- **daugiau kaip 10 proc. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių – 38 proc.**, 2018 m. buvo 24 proc. (EBPO 30 proc. ir 45 proc.)
- **bent 1 proc. mokinių yra pabėgėlis* – 60 proc. (EBPO 47 proc.).** 2018 m. Lietuvoje buvo 2,2 proc.
- daugiau kaip 10 proc. mokinių priklausančių tautinei mažumai – **15 proc.** (EBPO – 16 proc.)
- daugiau kaip 30 proc. mokinių iš žemo socialinio ekonominio statuso šeimų - **7 proc.** (EBPO 21 proc.)
- daugiau kaip 10% mokinių, kurių gimtoji kalba nėra šios mokyklos mokomoji kalba – **4 proc.**
- daugiau kaip 10 proc. mokinių iš migrantų šeimų – **2 proc.** (EBPO – 16 proc.)

● LIETUVA ● EBPO vidurkis ● Švietimo sistemos | Mažiausia reikšmė | Didžiausia reikšmė

Mokytojų pasirengimas ir tolesnis mokymasis

Darbo resursai	
• Profesinio mokymosi galimybės (studijos ir dirbant mokytoju)	• Parama iš: mokyklos vadovo, kolegų, tėvų
• Mokytojų lyderystė ir autonomija	• Darbo sutarties sąlygos
	• Socialinis statusas

Mokytojų rengimas

- **79 proc.** mokytojų ir 73 proc. neseniai studijas baigusių mokytojų (mokytojai, kurie pradinę mokytojo kvalifikaciją įgijo ne anksčiau kaip 5 metai iki tyrimo) nurodė, kad apskritai jų mokytojo kvalifikacijos programos **kokybė buvo aukšta** (EBPO – 75 proc.).

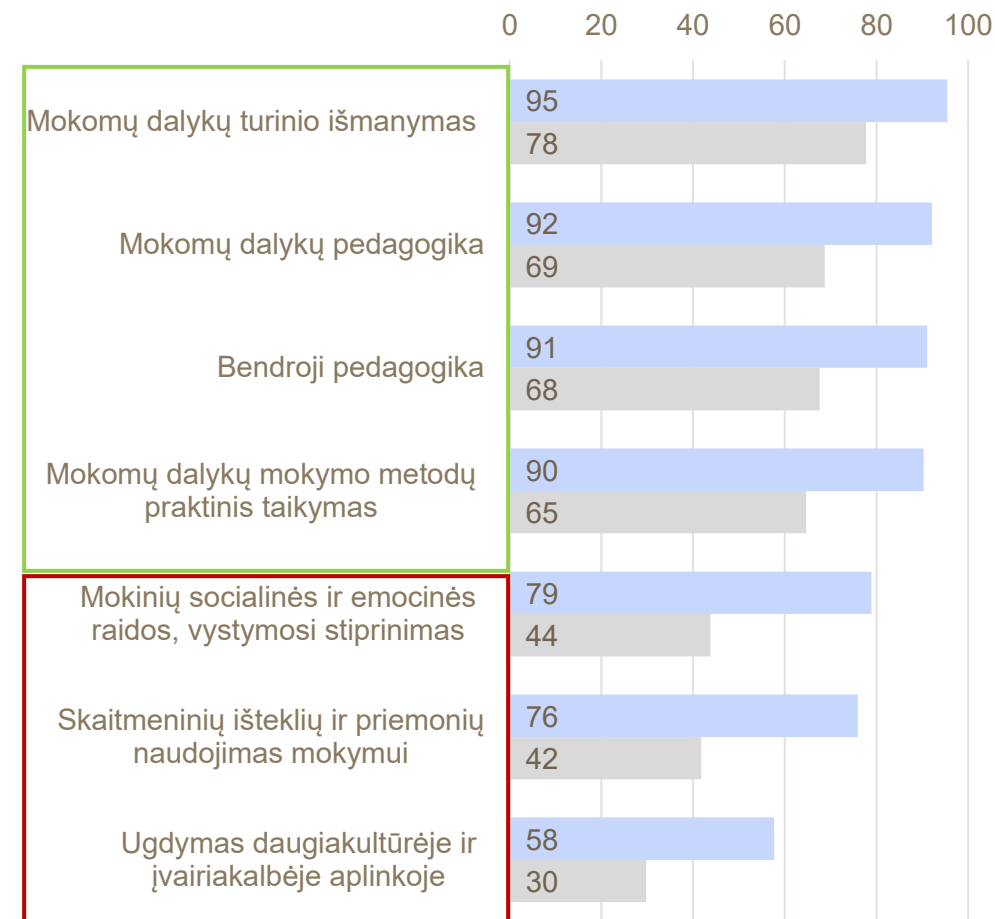
Įvadinės veiklos ir mentorystė – labai išaugo

- **59 proc.** pradedančiųjų mokytojų dalyvavo formaliose ar neformaliose įvadinėse veiklose (EBPO 72 proc.). 2018-2024 m. išaugo 35 procentiniais punktais.
- **26 proc.** pradedančiųjų mokytojų turi paskirtą mentorių. 2018-2024 m. – išaugo 17 procentinių punktų

Nuolatinis profesinis mokymasis

- Beveik **visi mokytojai** per paskutinius 12 mėn. iki tyrimo **dalyvavo** profesinio mokymosi veiklose
- **54 proc.** nurodė, kad jos turėjo nemažai ar daug teigiamos įtakos jų mokymo praktikai

Įgytas išsilavinimas leidžia jaustis gerai ar labai gerai pasiruošus šiose srityse (visi mokytojai)

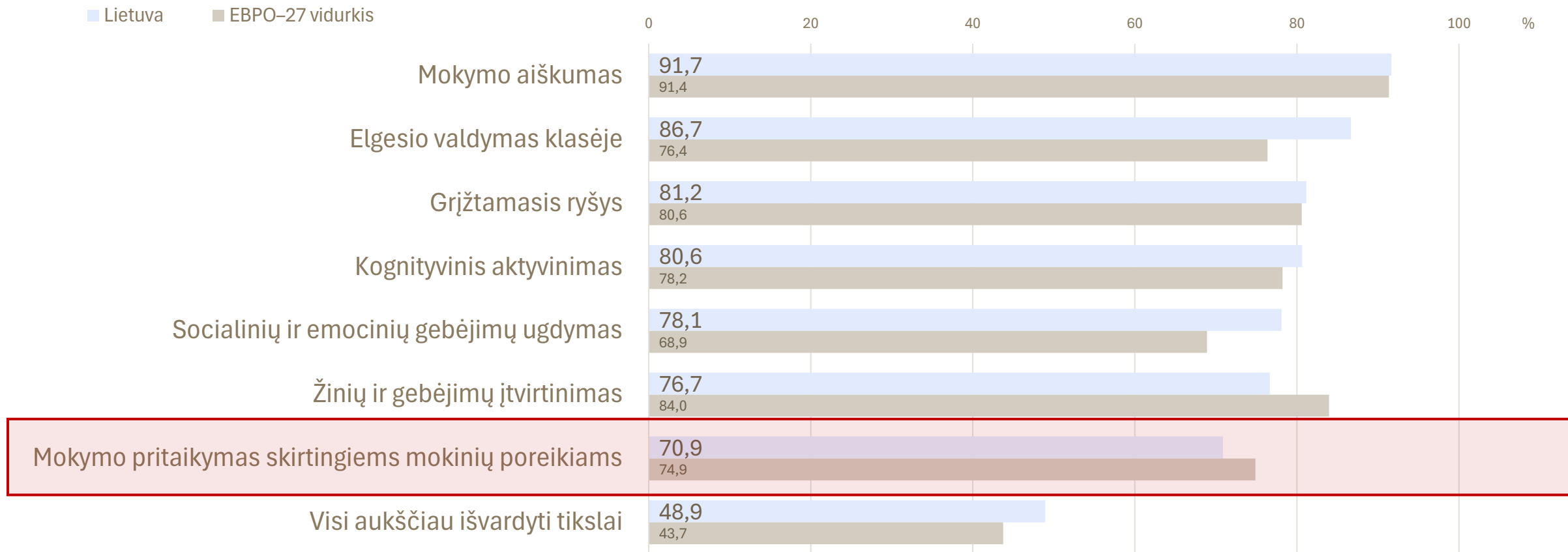

Iššūkis mokytojams – skirtingų mokinių poreikių atliepimas

Mokymo rezultatai

Pasiekti pamokų tikslai
mokomoje klasėje

Mokytojų, nurodžiusių, kad jiems dažnai arba visada pavyksta pasiekti nurodytus pamokos tikslus šiose srityse:

Mokytojų pasitikėjimas savo gebėjimais - saviveiksmingumas

- Saviveiksmingumas
- Augimo mąstysena
- Motyvacija

Dauguma nurodė, kad jiems gerai sekasi:

- naudoti įvairius **mokymo** būdus (Lietuvoje 94 proc., EBPO 84 proc.)
- naudoti įvairius **vertinimo** būdus, strategijas (Lietuvoje 90 proc., EBPO 80 proc.)
- skatinti **mokinius pasitikėti** savo jėgomis (Lietuvoje 93 proc., EBPO 85 proc.)
- kontroliuoti netinkamą **mokinių elgesį** pamokų metu (Lietuvoje 91 proc., EBPO 84 proc.)

mažiau mokytojų nurodė tokias sritis kaip:

- motyvuoti **žemos motyvacijos** mokinius (Lietuvoje ir EBPO 67 proc.)
- mažinti mokinių **pasiekimų skirtumus** (Lietuvoje 61 proc., EBPO 59 proc.)

Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymas

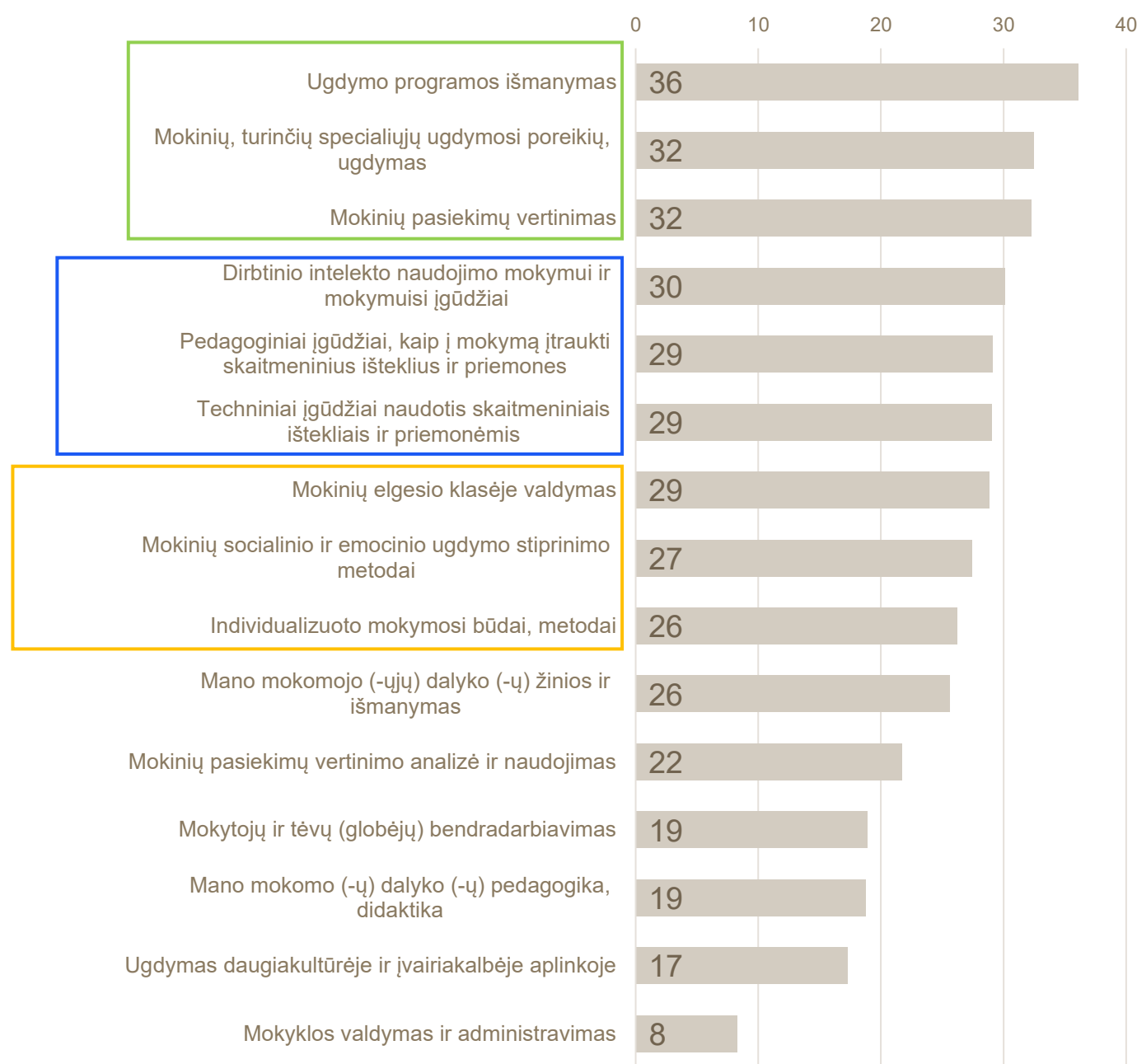
- 63 proc. mokytojų nurodė, kad jie gali **kurti mokymosi užduotis, pritaikytas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams** (EBPO 62 proc.)
- 86 proc. – bendradarbiauti su kitais specialistais ir darbuotojais, klasėje mokant mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių (EBPO 72 proc.)

Profesinis mokymasis – ko labai reikia?

Prašome nurodyti dabartinius savo profesinio mokymosi poreikius įvardytose srityse.

„*Didelis poreikis*“ →

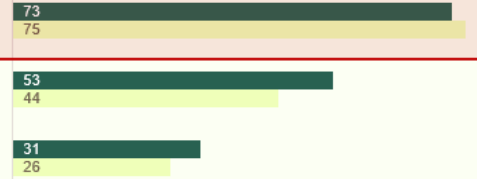
Pradedančiųjų mokytojų tarpe labiausiai poreikis išaugo tokiose srityse kaip **klasės valdymas** (nuo 32 proc. iki 52 proc.) **ir mokinių su specialiaisiais ugdymosi poreikiais ugdymas** (nuo 22 proc. iki 42 proc.).

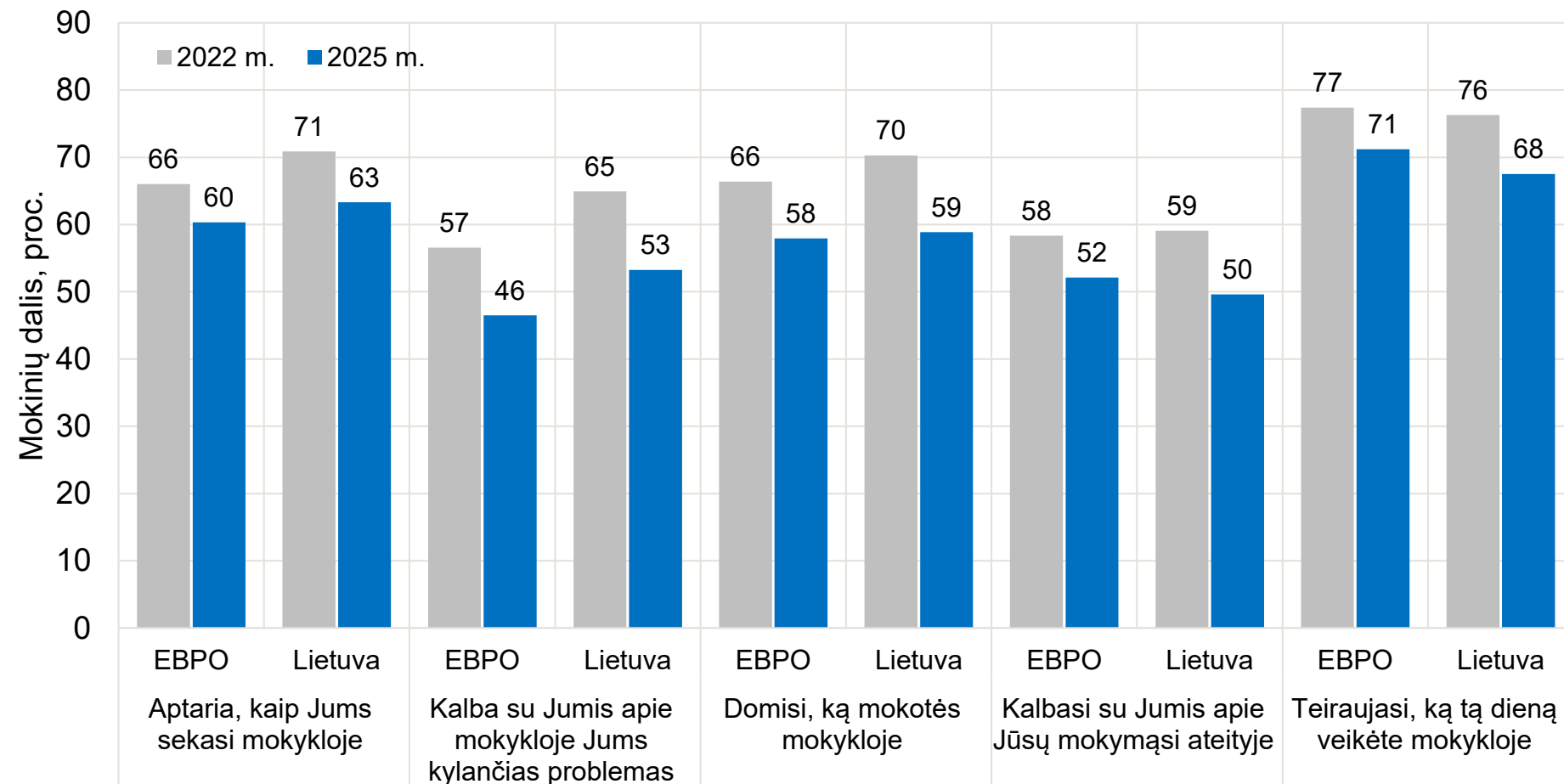
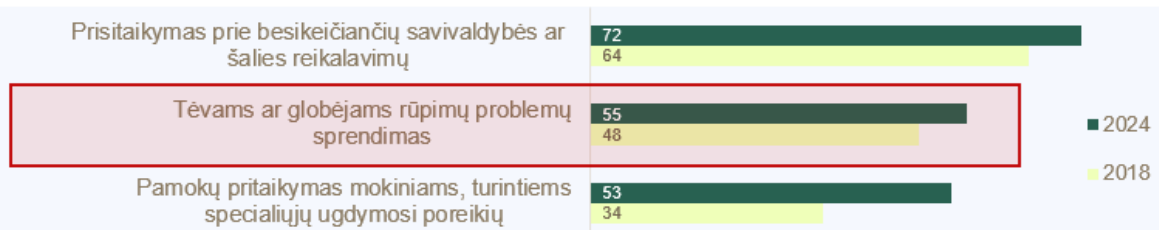
Mokinių pasiekimų skirtumai ... (PISA 2025)

Mokinių mokymasis ir elgesys

Atsakomybė už mokinių pasiekimus	73
Drausmės klasėje palaikymas	53
Bauginimai ar žodiniai įžeidinėjimai iš mokinių pusės	31

Siekis patenkinti
suirnteresuotų šalių
poreikius

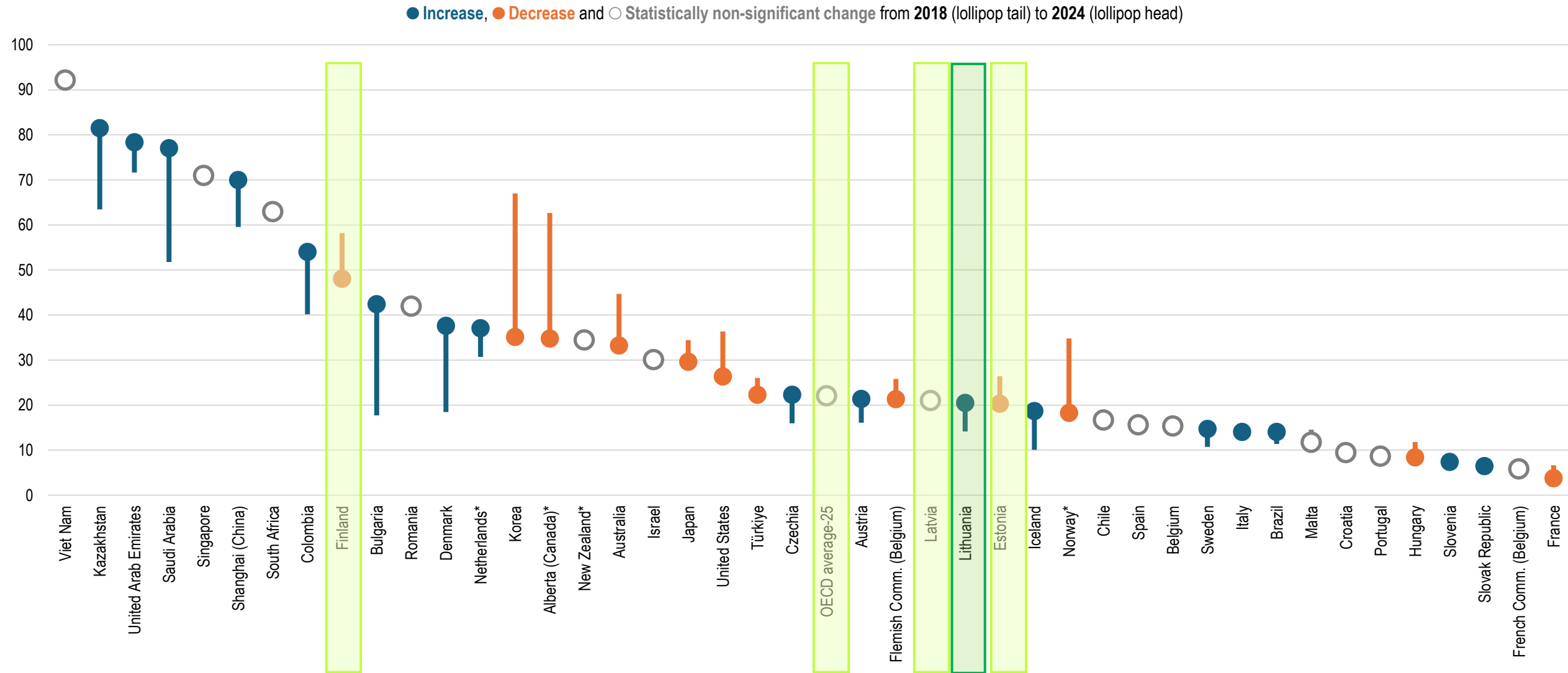
Mokinių nuomone, tėvų įsitraukimas ir Lietuvoje, ir EBPO šalyse **sumažėjo**.

Daugiausia sumažėjo **pokalbių** su tėvais apie kylančias **problemas** (**LIETUVOJE** – 11,7 proc. (EBPO – 9,6) ir tėvų domėjimasis, **ką mokiniai mokosi** mokyklose (**LIETUVOJE** – 11,4 proc., EBPO – 8,1 proc.)

PISA 2025, 15-mečiai mokiniai

Mokytojo profesija yra vertinama visuomenėje?

Mokytojų dalis, sutinkančių ar visiškai **sutinkančių, kad mokytojo profesija yra vertinama visuomenėje**

39 proc. Lietuvos mokytojų nurodė, jog naudojasi dirbtiniu intelektu (DI) (EBPO 36 proc.)

Dažniausiai DI mokytojai naudoja:

Kodėl mokytojai nesinaudoja DI?

- 76 proc. – **trūksta žinių ir įgūdžių**
- 54 proc. – **nemano, kad DI turėtų būti naudojamas** mokymo procese
- 34 proc. – mokykloje **trūksta** skaitmeninių **išteklų** ir priemonių infrastruktūros
- 28 proc. – **jaučiasi slegiami** naujų technologijų integravimo į mokymą
- 10 proc. – **mokykloje neleidžiama** naudotis DI

O mokiniai?

DI naudojimas mokyklinėms veikloms atlikti ir gamtamokslinio raštingumo rezultatai (PISA 2025)

Kaip dažnai naudojate dirbtinio intelekto programėles (pvz., ChatGPT) mokyklinėms veikloms atlikti?

Labai dažnas DI naudojimas nebūtinai reiškia aukštesnius rezultatus.

Skaitmeninės mokymosi priemonės ugdymo procese

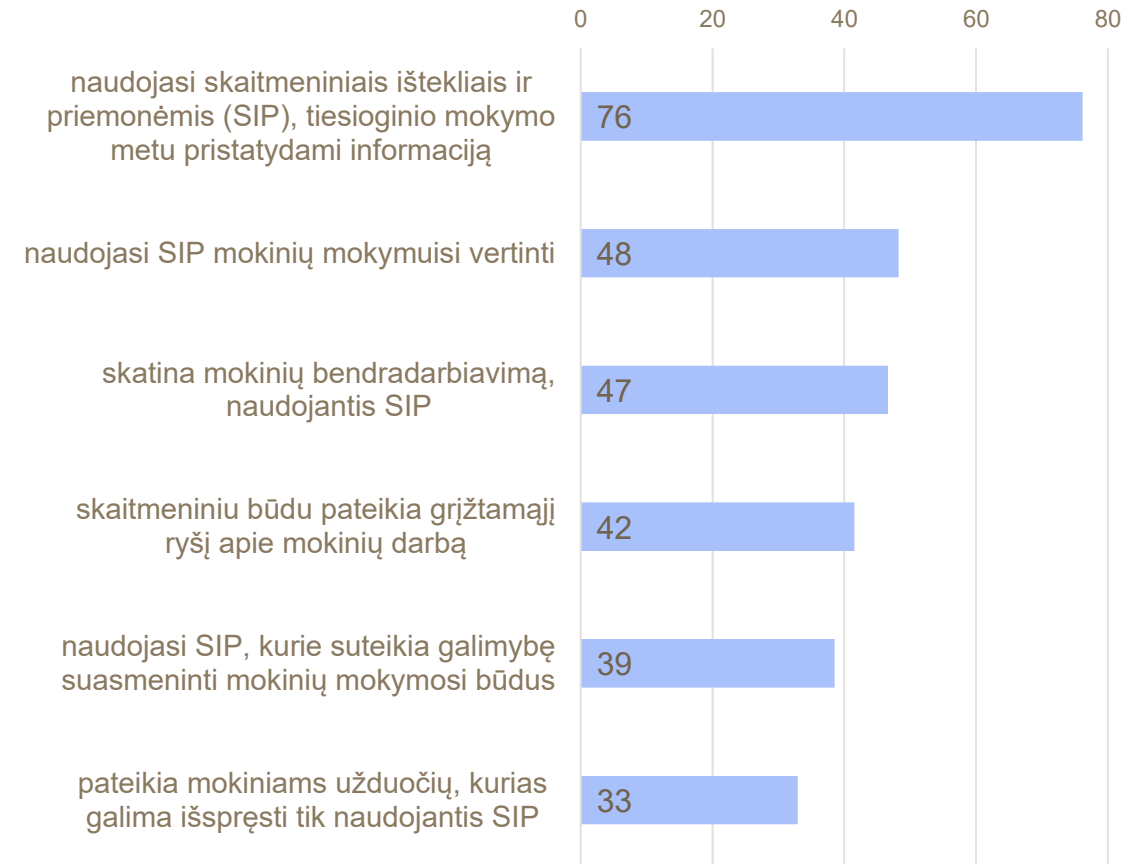
- **Pozityvus poveikis mokinių mokymuisi:**

- **87 proc.** – skatina mokinių **norą mokytis**
- **80–82 proc.** – padeda **bendradarbiauti, planuoti ir stebėti** savo darbą
- **78 proc.** – gerina **akademinius pasiekimus**.

- **Neigiamas poveikis:**

- **80 proc.** – **darbo etika**: internete rastą turinį mokiniai pateikia kaip savo
- **77 proc.** – **dažnas naudojimas neigiamai veikia** mokinių **savijautą**
- **77 proc.** – **riboja** tiesioginį **gyvą bendravimą**
- **48 proc.** – **atitraukia** mokinių **dėmesį** nuo mokymosi

Per pamokas dažnai ar visada:

Mokyklos bendruomenė ir santykiai

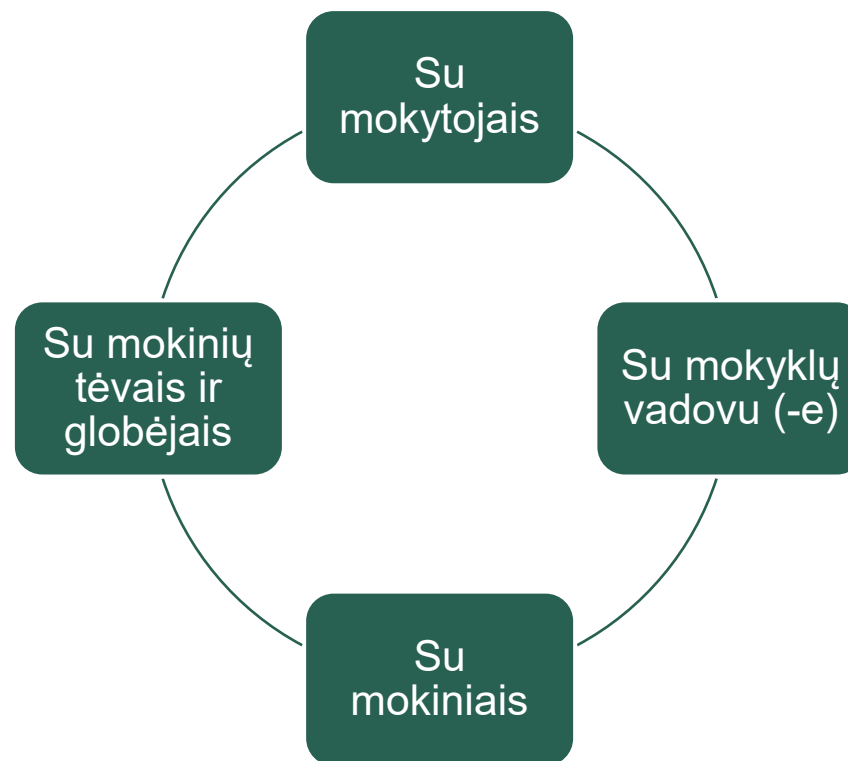
Darbo resursai

- Profesinio mokymosi galimybės (studijos ir dirbant mokytoju)
- Mokytojų lyderystė ir autonomija
- Parama iš: mokyklos vadovo, kolegų, tėvų
- Darbo sutarties sąlygos
- Socialinis statusas

84 proc. - mokytojai gali pasikliauti vieni kitais (EBPO 86 proc.).

72 proc. sutinka, kad šios mokyklos mokinių tėvai vertina mokytojus

Mokytojai, kurie teigia palaikantys gerus santykius su mokyklos vadovu (-e) ir mokinių tėvais/globėjais, yra labiau patenkinti savo darbu.

95 proc. – vadovas (-ė) pasitiki mokytojų kompetencija (EBPO 92 proc.)

92 proc. - vadovas (-ė) palaiko gerus profesinius santykius su darbuotojais (EBPO 86 proc.)

89 proc. - vadovas (-ė) teikia naudingą grįžtamąjį ryšį mokytojams ir kitiems darbuotojams (EBPO 77 proc.)

96 proc. - mokykloje mokytojai ir mokiniai paprastai gerai sutaria (EBPO 96 proc.)

75 proc. sutinka, kad šios mokyklos mokiniai vertina mokytojus

Galvojant apie visą švietimą pagrindinio ugdymo pakopoje (5-10 klasėse), kokia būtų Jūsų viena svarbiausia rekomendacija šios šalies suinteresuotosioms šalims ar politikos formuotojams?

**Ačiū mokytojams ir mokyklų vadovams,
skyrusiems savo laiką ir dalyvavusiems tyrime.**

**Ačiū mokyklų koordinatoriams, padėjusiems koordinuoti
tyrimą savo mokyklose.**

TALIS 2024 - Lietuvos 4223 mokytojų ir 211 mokyklų vadovų balsai.

(taip pat bandomajame tyrime dalyvavo 30 mokyklų mokytojai)

Kodėl pasirinkote mokytojo profesiją? Mokytojų atsakymai bandomojo tyrimo metu.

Visada norėjosi palikti kažką po savęs, įdėti indelį formuojant asmenybę, būti reikšmingai.
Susidomėjimas dalyku.

Bendravimas su jaunais žmonėmis, jų ugdymas.

Galimybė stebėti, kaip mano dėka auga, keičiasi ir tobulėja vaikai.

Labai patiko studijuojamas dalykas.

Judėjimas.

Atlyginimas.

Tai buvo mano svajonė.

Noras suprasti ir padėti vaikui.

Dėstau savo mėgiamą dalyką.

Mokytojo profesija suteikė galimybę visą laiką dirbti su jaunais žmonėmis ir kartu su jais tobulėti visą gyvenimą.

Patinka dirbti su vaikais, norėjau būti jiems naudinga.

Galimybė bendrauti su jaunais žmonėmis.

Mano abu tėvai buvo mokytojai, todėl nuo pat vaikystės jau žinojau, kuo būsiu.

Naujas iššūkis.

Mokytojo profesija suteikė galimybę tarptautinių projektų vykdymui, kitų šalių kultūrų pažinimui.

Suteikė galimybes realizuoti save.

Mokykla gimtajame mieste ir niekur kitur nereikėjo kraustyti,
ieškoti naujos gyvenamosios vietos.

Šeimos narių patarimai.

Norėjau dirbti mėgiamą darbą.

Suteikė galimybę brandinti savo asmenybę, pačiai augti ir tobulėti, pažinti savo galimybes.

Savirealizacija.

Pavyzdys vyresnių giminėje.

Tėvų nuomonė.

Šeimos tradicija.

Mano mama buvo mokytoja.

Mokytojo profesija suteikė galimybę režisuoti.

Meilė vaikams.

Kūrybinis darbas.

Nenuobodus darbas.

Nuolatinis bendravimas su vaikais ir kitais žmonėmis.

Mokytojo profesija buvo gerbiama.

Mokytojo profesija suteikė galimybę nuolat tobulėti.

Domėjauisi matematika.

Draugų patarimai.

Žavėjo mokytojo darbas.

Šeimos tradicija.

Ugdyti jauną žmogų.

AČIŪ!

Daugiau informacijos:

EBPO: [TALIS | OECD](#)

Švietimo mokslo ir sporto ministerija:

[Tarptautiniai tyrimai ir apžvalgos - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija](#)

Nacionalinė švietimo agentūra:

[Nacionalinė švietimo agentūra - » EBPO TALIS](#)

Sandra Valavičiūtė, Švietimo mokslo ir sporto ministerijos Ugdymo departamento patarėja, TALIS 2024 Valdymo grupės narė

Sandra.Valaviciute@smsm.lt

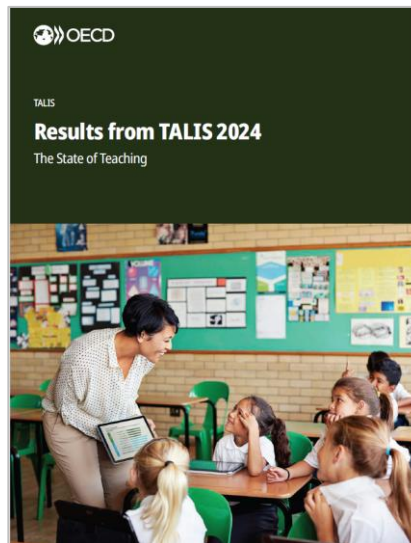
Eglė Melnikė, NŠA, Pasiekimų tyrimų skyriaus vedėja, TALIS 2024 Nacionalinė koordinatorė

Egle.Melnike@nsa.smsm.lt

Agnietė Dudaitė, NŠA, Pasiekimų tyrimų skyriaus vyriausioji specialistė, TALIS 2024 duomenų vadybininkė

Agniete.Dudaite@nsa.smsm.lt

Tarptautinė ataskaita

Šalies rezultatų ataskaita

